Дар ҳолати ду моҳ ва бештар аз он напардохтани музди меҳнат Шумо метавонед ба Следственный комитет РФ (Комитети тафтишотии ФР) муроҷиат кунед: ба мухлати дароз кашол додани пардохти музди меҳнат ҷиноят аст (моддаи 145.1 Уголовный кодекс РФ – Кодекси ҷиноятии ФР).

Ҳимояи судӣ

Корманд ҳуқуқ дорад дар муҳлати се моҳ аз рӯзе, ки ӯ аз поймолшавии ҳуқуқаш огоҳ шудааст, дар масъалаи хориҷ шудан аз кор – дар муҳлати як моҳи баъди ба дасташ додани фармони хориҷшавӣ, ё аз рӯзи ба ӯ додани дафтарчаи меҳнатӣ ба суд муроҷиат кунад (моддаи 392 ТК РФ – КМ ФР).

ҶУСТУҶӮИ КОР

www.trudvsem.ru – **Работа в России: общероссийская база вакансий Министерства труда РФ (Кор дар Россия: махзани умумироссиягии ҷойҳои холии кори Вазорати меҳнати ФР)**

www.fms.superjob.ru – **Официальная база вакансий ФГУП «Паспортно-визовый сервис МВД России» (Махзани расмии ҷойҳои холии кори КВДФ «Хадамоти шиноснома-раводидии ВКД Россия»)**

СПб ГАУ «Центр трудовых ресурсов» («Маркази захираҳои меҳнатӣ»)
198207, Россия, Санкт-Петербург, хиёбони Трамвайный пр., х. 12, ҳ. 2
тел.: 8 (812) 758-09-27
сайт: *www.gauctr.ru*
e-mail: gauctr@rspb.ru
Хатти доғ оид ба масъалаҳои муҳоҷирати меҳнатӣ: 8 (800) 333-70-97

СПб ГАУ «Центр занятости населения Санкт-Петербурга» («Маркази шуғли аҳолии Санкт-Петербург»)
190000, Россия, Санкт-Петербург, кӯчаи Галерная, х. 7
тел.: 8 (812) 571-00-41 факс: 8 (812) 571-00-27
e-mail: GAU@rspb.ru
сайт: r21.spb.ru

ҲИМОЯИ ҲУҚУҚҲОИ МЕҲНАТӢ

Государственная инспекция труда в Санкт-Петербурге (Инспексияи давлатии меҳнат дар Санкт-Петербург)
198095, г. Санкт-Петербург, кӯчаи Зои Космодемьянской, д.28-а
8 (812) 746-59-86
www.git78.rostrud.ru

Прокуратура г. Санкт-Петербурга (Прокуратураи ш. Санкт-Петербург (ҳимояи ҳуқуқҳои шаҳрвандони хориҷӣ, шикояти нисбати қарорҳо ва амалҳои ғайриқонунии шахсони расмӣ)
Қабул дар суроғаи: кӯчаи Почтамтская, х. 1
Муроҷиатҳои хаттӣ: 190000, Санкт-Петербург, кӯчаи Почтамтская, хонаи 2/9
Телефони навбатдор – 8 (812) 315-48-53
http://procspb.ru/

Главное Следственное Управление Следственного комитета РФ по г. Санкт-Петербургу – Сарраёсати Комитети тафтишоти ФР дар Санкт-Петербург (дар ҳолати маҷбур кардан ба кор ва напардохтани музди меҳнат):
190000, Россия, Санкт-Петербург, наб. реки Мойки, 86–88
Телефони боварӣ: 8 (812) 571-00-40
Телефони навбатдор: 8 (812) 570-66-71
http://spb.sledcom.ru/

Уполномоченный по правам человека в Санкт-Петербурге – Ваколатдори ҳуқуқи инсон дар Санкт-Петербург (назорати риояи ҳуқуқҳои шаҳрвандони хориҷӣ аз ҷониби мақомоти давлатӣ)
Санкт-Петербург, Щербаков пер., х.1/3
тел. 8 (812) 764-00-54
http://ombudsmanspb.ru/

ТАШКИЛОТҲОИ ҶАМЪИЯТӢ

БФ «ПСП-фонд» (дастгирии ҳуқуқии бепули муҳоҷирони меҳнатӣ) – сабти ном барои гирифтани маслиҳат бо телефони 8 (812) 337-57-85
psp-f.org, vk.com/pspfond

МАНБАҲОИ МУФИДИ МАЪЛУМОТГИРӢ

Электронные сервисы Федеральной службы по труду и занятости (Махзанҳои электронии Хадамоти федеролии меҳнат ва шуғл)
www.онлайнинспекция.рф
www.rostrud.ru

Суды Санкт-Петербурга (Судҳои Санкт-Петербург)
http://courts.spb.ru/

«Мигранты и миграция. Межрегиональный информационный портал» («Муҳоҷирон ва муҳоҷират. Портали байниминтақавии иттилоотӣ») – маслиҳатҳо оид ба мутобиқат ва ҳимояи ҳуқуқҳои худ дар Сант-Петербург ва дигар минтақаҳои Россия
migrussia.ru

«МигрАзия+» – замимаи мобилӣ барои муҳоҷирони меҳнатӣ ва аъзои оилаи онҳо – шаҳрвандони ЕАЭС (ИИАО) ва СНГ (ИДМ) (барои Android)

Буклет «Трудоустройство и трудовые права»
(на таджикском языке)
Разработан БФ «ПСП-фонд»
Автор-составитель: Якимов А.Н.

БФ «ПСП-ФОНД»

ХУШ ОМАДЕД БА
САНКТ-ПЕТЕРБУРГ!

ТАЪМИНИ КОР ВА ҲУҚУҚҲОИ МЕҲНАТ

БА ЁРИИ МУҲОҶИРИ КОРӢ

2018
2019

Агар Шумо ба Россия мардикорӣ омада бошед, донистани ҳуқуқ ва уҳдадориҳоятон хеле муҳим аст. Ин имкон медиҳад, ки аз мушкилот дур бошед.

Маслиҳатҳои оддитарин ба Шумо ёрӣ медиҳанд:

- **ба тарзи қонунӣ (легалӣ) кор кунед**: кори пинҳонӣ (ғайрилегалӣ) – вайронкунии қонун аст. Шумо ҳатман барои кор бояд шартномаи меҳнатӣ ё шартномаи гражданӣ-ҳуқуқӣ дошта бошед;
- **ҳуқуқҳои худро донед**: корфармо бояд ба Шумо нусхаи шартномаи меҳнатиро бо муҳру имзои худ диҳад ва музди коратонро сари вақт пардохт кунад. Агар бо шартнома кор кунед, соҳиби ҳуқуқҳои ба рухсатӣ баромадан, рӯзҳои истироҳат ва пардохти варақаи корношоямӣ ҳангоми беморӣ мегардед;
- **корфармои худро шиносед**: Шумо бояд ном ва суроғаи ташкилотеро, ки дар он кор мекунед ва мушаххасоти роҳбари идора (насабу ном ва телефон)-и онро донед;
- **ба миёнравҳо муроҷиат накунед**: эҳтиёт шавед – миёнравҳо метавонанд Шуморо ҳамчун қувваи бепули корӣ истифода баранд;
- **дар бораи миқдор ва шартҳои пардохти музди меҳнат қатъиян шарту байъ кунед**: Шумо бояд донед, ки бароятон чӣ қадар ва барои кадом кор маош медиҳанд – ин бояд дар шартнома навишта шавад. Шумо маблағро ё дар корти бонкӣ, ё бевосита дар муҳосибот шахсан ва бо гузоштани имзо гиред. Шумо ҳақ доред, ки аз муҳосибот варақаи ҳисобӣ гиред. Агар аз Шумо қарздор бошанд, аз корфармо забонхат талаб кунед ва онро нигоҳ доред;
- **ҳамаи ҳуҷҷатҳоро пеш аз имзо кардан бодиққат хонед ва нусхаи онҳоро талаб кунед**: Шумо ҳуқуқ доред, агар бо мундарича ва шартҳои ҳуҷҷатҳо розӣ набошед, ба онҳо имзо нагузоред. Агар ҳуҷҷат бевосита ба Шумо дахл дошта бошад, ба Шумо бояд нусхаи онро диҳанд;
- **ба корфармо ҳуҷҷатҳои худро надиҳед**: ҳеҷ кас ҳуқуқ надорад, ки шиноснома, патенти кор, суғурта, нусхаи шартномаи меҳнатӣ ва дигар ҳуҷҷатҳои Шуморо хамчун замонат гирад, гаштугузори Шуморо маҳдуд кунад, телефонатонро тасарруф намояд. Агар шиносномаи Шуморо гиранд, ё озодии Шуморо маҳдуд кунанд, ин ҷинояти сахт аст: дар ин ҳолат ба политсия муроҷиат кунед!
- **ёрӣ талаб кунед**: агар корфармо ҳуқуқҳои Шуморо поймол кунад, ба Шумо политсия, прокуратура, Ваколатдори ҳуқуқи инсон, инспексияи меҳнат, суд, ташкилотҳои ҷамъиятӣ ёрӣ мерасонанд.

Ҳуқуқҳои меҳнатии худро чӣ тавр бояд ҳимоя кард

Ҳуқуқҳои меҳнатии корманд дар Трудовой кодекс РФ (ТК РФ) - Кодекси меҳнати ФР (КМ ФР) муайян карда шудаанд.

Ҳимояи ҳуқуқ ҳангоми таъмин бо кор

Шартномаи меҳнатиро ба Шумо на дертар аз 3 рӯзи оғози кор бояд диҳанд. Муносибатҳои меҳнатӣ аз лаҳзаи оғози кор сар мешаванд (моддаи 67 ТК РФ - КМ ФР).

Корфармо уҳдадор аст, ба ҳар корманде, ки тибқи шартномаи меҳнатӣ беш аз 5 рӯз дар корхонаи ӯ кор мекунад, дафтарчаи меҳнатӣ кушояд (моддаи 66 ТК РФ – КМ ФР).

Қабул ба кор бо амри корфармо сурат мегирад. Корманд ҳуқуқ дорад, нусхаи амрро оид ба қабул шудан ба кор гирад (моддаи 68 ТК РФ –КМ ФР).

Корфармо уҳдадор аст, музди ҳамаи рӯзҳои кори корманд ва ҳаҷми корҳои иҷрошударо, ҳатто дар сурати байнашон набудани шартнома ҳам пардохт намояд (моддаи 67.1 ТК РФ – КМ ФР).

Ҳимоят аз қарзкорӣ (заёмный труд).

Қарзкорӣ – аз тарафи корфармо ба ташкилотҳои дигар фиристонидани кормандони худ бе даровардани расмиёти муносибатҳои меҳнатӣ мебошад. Қарзкорӣ дар ФР манъ карда шудааст (моддаи 56.1 ТК РФ – КМ ФР).

Агентиҳои хусусии шуғл метавонанд кормандони худро ба дигар ташкилотҳо ё шахсони воқеӣ пешниҳод кунанд, аммо дар ин сурат уҳдадоранд:

- дар шартномаи меҳнатӣ зикр кунанд, ки корманд дар ташкилоти дигар кор мекунад;
- бо корманд дар ҳар мавриди фиристониданаш ба ташкилоти дигар шартномаи иловагӣ банданд.

Агар Шумо ба агентии хусусии шуғл муроҷиат кардед, ҳатман таваҷҷуҳ кунед, ки ҳамаи ин шартҳо дар шартнома зикр шуда бошанд.

Ҳимоят аз ихроҷи ғайриқонунӣ

Бе фаҳмонидани сабабҳо аз кор хориҷ кардан манъ аст (моддаи 76 ТК РФ – КМ ФР). Хориҷ кардан аз кор маънии напардохтани музд барои давраи пешинаи кор надорад.

Агар шартномаи меҳнатӣ ба охир расида бошад, корфармо уҳдадор аст, ки маоши кормандро дар рӯзи хориҷ шудан ё рӯзи дигараш баъди талаби хаттии корманд дар бораи пардохти маош пурра пардохт кунад (моддаи 84.1 ТК РФ, ст. 140 ТК РФ – КМ ФР).

Ҳангоми хориҷ кардани корманд ҳатман амри хориҷшавӣ дода шуда, дафтарчаи меҳнатияш бо навиштаи хориҷ шудан ба ӯ баргардонида шавад.

Ҳимояи ҳуқуқ дар ҳолати таъхир ёфтани пардохти маош

Агар пардохти музди меҳнатро бештар аз 15 рӯз кашол диҳанд, корманд ҳуқуқ дорад, ки корро то гширифтани маош қатъ кунад (қ. 2 моддаи 142 ТК РФ –КМ ФР). Корманд дар ин бора ба корфармо бояд хаттӣ хабар диҳад.

Корфармо барои таъхири музди меҳнат ва дигар вайронкуниҳои падохти маош масъул аст (моддаи 142 ТК РФ-КМ ФР).

Ҳимоя аз ҷаримаҳои ғайриқонунӣ

Агар корманд уҳдадориҳои меҳнатии худро иҷро накунад, корфармо ба ӯ метавонад огоҳии хаттӣ диҳад, танбеҳ (выговор) эълон намояд ё бо тартиби муқарраршуда аз кор хориҷ кунад (моддаи 192 ТК РФ-КМ ФР). Ҷарима барои иҷро накардани уҳдадориҳои меҳнатӣ ғайриқонунӣ аст!

Худҳимоя

Корманд метавонад ҳуқуқҳои худро мустақилона ҳимоя кунад. Корфармо ҳуқуқ надорад, ба корманд барои ҳимояи ҳуқуқҳои меҳнатии худ халал расонад, наметавонад ӯро дар вақти баҳси меҳнатӣ аз кор хориҷ кунад (моддаи 380 ТК РФ-КМ ФР).

Корманд ҳуқуқ дорад аз корфармо нусхаҳои шартномаи меҳнатӣ, фармонҳо, созишномаҳои иловагӣ, варақаҳои ҳисобӣ ва ғайраро талаб кунад (моддаи 62 ТК РФ-КМ ФР). Корфармо вазифадор аст, ки ин нусхаҳоро дар муҳлати 3 рӯзи кории баъди гирифтани ариза ба корманд диҳад.

Ёрии иттифоқи касаба

Ҳар корманд ҳуқуқи ба иттифоқи касаба аъзо шудан ва бо ёрии он ҳимоя кардани ҳуқуқҳои худро дорад.

Назорати давлатии риояи қонунгузории меҳнат

Барои риояи қонунгузории меҳнат инспексияи меҳнат ва прокуратура масъул мебошанд (моддаҳои 353, 356 ТК РФ-КМ ФР).

Управление по вопросам миграции МВД РФ – Раёсати масъалаҳои муҳоҷирати ВКД ФР метавонад корфарморо барои вайрон кардани қонун ҳангоми бо кор таъмин кардани шаҳрвандони хориҷӣ ба ҷавобгарӣ кашад.